

dosarul nr. 2ra-1303/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (Ion Țurcan)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Ion Muruianu, Valeri Efros, Nelea Budăi)

DECIZIE

17 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ala Cobăneanu
Dumitru Visternicean
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursurile declarate de Adrian Lebedinschi și Ministerul Afacerilor Interne, reprezentat de Tatiana Danuța,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Adrian Lebedinschi împotriva Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratului General al Poliției al MAI și Direcției de Poliție mun. Chișinău a IGP al MAI cu privire la încasarea indemnizației unice de asigurare, dobânzii de întârziere, încasării penalității pentru fiecare zi de întârziere, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 22 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Adrian Lebedinschi și s-a casat hotărârea din 13 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea respingerii cerințelor față de Ministerul Afacerilor Interne, și în această parte s-a pronunțat o hotărâre nouă prin care s-a încasat de la Ministerul Afacerilor Interne în beneficiul lui Adrian Lebedinschi indemnizația unică în legătură cu pierderea capacității de muncă, în mărime de 571 000 de lei, plăți suplimentare pentru fiecare zi de întârziere în mărime de 1 675 314 lei, suma de 50 000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral și suma de 25 000 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată pentru asistența juridică acordată, s-a respins ca neîntemeiat capătul de cerere privind încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 781 644,25 de lei, iar în rest s-a menținut hotărârea primei instanțe,

constată:

La 11 noiembrie 2009, Adrian Lebedinschi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne (denumirea prescurtată MAI) cu privire la încasarea indemnizației unice de asigurare, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 01 noiembrie 2008, aproximativ la orele 02.00, fiind colaborator de poliție, comisar adjunct al CP s. Buiucani, mun. Chișinău, aflându-se în exercițiul obligațiilor de serviciu, se deplasa cu

automobilul de serviciu pe bd. Renașterii, mun. Chișinău. Aproximativ la o distanță de 250 m. de str. Albișoara, mun. Chișinău, în direcția Circului, a observat un accident rutier. Astfel, fiind colaborator de poliție, a staționat la locul accidentului, în vederea necesității acordării unui ajutor.

Reclamantul a menționat că în timp ce comunica cu persoanele implicate în accident, a observat niște lumini care se îndreptau în direcția lor. Drept urmare, a reușit să-1 tragă la o parte pe Eduard Pleșca și parțial să-1 ferească pe Artur Șveț, persoanele implicate în accident, iar ca rezultat a fost tamponat de automobilul de model „XXXXX, condus de Viorel Pripa.

În rezultatul accidentului rutier i-au fost cauzate vătămări corporale grave periculoase pentru viață. Urmare accidentului rutier i-a fost stabilit diagnosticul „Dezmembrare incompletă a gambei stângi 1/3 medie superioară. Fractura deschisă tip „III A”, comunitivă 1/3 inferioară gambei drepte. Contuzie de cord, pulmoni. Sindrom de stres pulmonar. Șoc traumatic gradul doi”. Drept consecință a traumelor contractate i-a fost amputat piciorul stâng, iar la piciorul drept i-a fost instalat aparatul „Elizarov”.

Întru stabilirea circumstanțelor în care a fost produs accidentul, a fost desfășurată ancheta de serviciu, prin care s-a constatat că trauma maiorului de poliție Adrian Lebedinschi, comisar-adjunct de poliție, șef al secției urmărire penală a sectorului Buiucani al CGP, a fost contractată în timpul exercitării obligațiilor de serviciu în organele afacerilor interne.

Prin decizia Comisiei Medico-Militare Centrale a MAI nr. 784 din 09 septembrie 2009 s-a concluzionat că Adrian Lebedinschi este inapt pentru serviciul militar cu excluderea din evidența militară.

Prin certificatul eliberat de către Consiliul Republican de expertiză Medicală a Vitalității seria XXXXXa fost recunoscut invalid de gradul I.

Astfel, în baza deciziei CMMC, la 17 septembrie 2009, a fost concediat din cadrul organelor afacerilor interne în legătură cu starea sănătății.

Reclamantul a evocat că la eliberarea din funcție, MAI i-a calculat o indemnizație unică de asigurare însumă de 36 655,35 de lei, calculată conform Instrucțiunilor provizorii privind asigurarea obligatorie de stat a colaboratorilor OAI din 05 iulie 2004, pentru perioada pierderii capacității de muncă – 215 zile, de la 01 noiembrie 2008 până la 08 septembrie 2009, deși potrivit Certificatului seria XXXXXi s-a acordat gradul I de invaliditate, ce prezumă un termen nelimitat de pierdere a capacității de muncă.

Prin urmare, la 09 octombrie 2009, s-a adresat către MAI cu cerere prin care a solicitat recalcularea indemnizației, însă prin răspunsul nr. 15/1-2-17a/p/09 din 26 octombrie 2009 i s-a comunicat că nu există temei juridic pentru efectuarea recalculării.

Reclamantul a considerat refuzul ca neîntemeiat, or, Hotărârea Guvernului nr. 513 din 11 august 1993 stipulează că de dreptul la indemnizația unică beneficiază angajații, cărora li s-a stabilit gradul de pierdere a capacității de muncă din cauza zdruncinării sănătății în urma unui accident de muncă sau unei afecțiuni profesionale. Quantumul indemnizației unice se determină din calculul unui salariu mediu lunar pe luna premergătoare lunii pierderii capacității de muncă pentru fiecare procent a capacității profesionale de muncă.

În speță, quantumul indemnizației unice de asigurare se determină din salariul mediu pe luna premergătoare lunii accidentului, care pentru luna octombrie 2008 a

constituit 5 710 lei. Conform Raportului de expertiză nr. 05 din 26 martie 2010, procentul capacității profesionale pierdute constituie 100%, fapt confirmat prin decizia CMMC a MAI din 09 septembrie 2009. Respectiv, cuantumul indemnizației unice de asigurare care urmează a-i fi achitat constituie 571 000 de lei.

Adrian Lebedinschi a solicitat încasarea din contul MAI a indemnizației unice de asigurare în sumă de 595 080 de lei; încasarea sumei de 100 000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral; și încasarea dobânzii de întârziere pentru perioada 26 octombrie 2009 – 29 martie 2010 (154 de zile), care constituie suma de 36 137 de lei

Pe parcursul examinării cauzei, reclamantul a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând încasarea indemnizației unice în cuantum de 571 000 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 36 137 de lei, a sumei de 50 000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de asistenta juridică în sumă de 25 000 de lei (vol. I, f.d. 33-37).

Prin hotărârea din 05 octombrie 2010 a Curții de Apel Chișinău (vol. I, f.d.73) acțiunea depusă de Adrian Lebedinschi a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 16 februarie 2011 a Curții Supreme de Justiție (vol. I, f.d.101-105) recursul declarat de Adrian Lebedinschi a fost respins și s-a menținut hotărârea din 05 octombrie 2010 a Curții de Apel Chișinău.

La 16 iunie 2015 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunțat hotărârea pe cauza Lebedinschi către Republica Moldova, prin care a constatat că procedura judiciară la examinarea cererii de chemare în judecată înaintată de către Adrian Lebedinschi împotriva Ministerului Afacerilor Interne cu privire la contestarea actului administrativ nu a avut un caracter echitabil. Curtea a constatat o încălcare a prevederilor articolului 6 §1 din Convenție ca urmare a lipsei unei motivări explicite din partea Curții Supreme de Justiției la argumentul invocat de către reclamant cu privire la statutul său de angajat în bază de contract de muncă, care era pertinent și decisiv.

Prin încheierea din 30 martie 2016 a Curții Supreme de Justiție (vol.I, f.d.138-146) s-a admis cererea de revizuire depusă de Adrian Lebedinschi și s-a casat decizia din 16 februarie 2011 a Curții Supreme de Justiție, cauza fiind reținută pentru judecare în ordine de recurs, în alt complet de judecători.

La 05 aprilie 2016, Adrian Lebedinschi a depus cerere de concretizare a recursului, prin care a solicitat admiterea recursului, emiterea unei hotărâri noi, prin care să fie recunoscute aplicabile prevederile Regulamentului cu privire la plata de către întreprinderi, organizații și instituții a indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă sau a decesului angajatorului în urma unui accident de muncă sau a unei afecțiuni profesionale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.513 din 11 august 1993; încasarea indemnizației unice în cuantum de 571 000 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 539 649,80 de lei, a sumei de 50 000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 25 000 de lei (vol. I, f.d. 149-154).

Prin decizia din 18 mai 2016 a Curții Supreme de Justiție (vol. I, f.d. 168-172) s-a admis recursul declarat de Adrian Lebedinschi și s-a casat hotărârea din 05 octombrie 2010 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță la Judecătoria Centru, mun. Chișinău.

În consolidarea soluției sale, instanța de recurs a reținut că în urma reformării sistemului poliției, și într-o eventuală hotărâre de admitere a acțiunii, urmează a fi introdus în proces Comisariatul General de Poliție.

Prin încheierea protocolară din 27 iunie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, (vol. I, f.d. 184-185) a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Inspectoratul General al Poliției al MAI (denumirea prescurtată IGP al MAI) și Direcția de Poliție mun. Chișinău a IGP al MAI (denumirea prescurtată DPC a IGP al MAI).

Prin cererile de concretizare a cerințelor din acțiune, depuse la 07 septembrie 2016 (vol. I, f.d. 195-207), 28 august 2017 (vol. II, f.d. 87-94 recto-verso), 02 octombrie 2017 (vol. II, f.d. 98-105 recto-verso) și 12 octombrie 2017 (vol. II, f.d. 108-115 recto-verso), reclamantul Adrian Lebedinschi și-a formulat pretențiile față de Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratul General al Poliției al MAI și Direcția de Poliție mun. Chișinău a IGP al MAI și a solicitat:

- a încasa din contul Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratului General al Poliției al MAI și Direcției de poliție a mun. Chișinău a IGP al MAI în mod solidar, în beneficiul său indemnizația unică în cuantum de 571 000 de lei;
- a încasa din contul Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratului General al Poliției al MAI și Direcției de poliție a mun. Chișinău a IGP al MAI în mod solidar, în beneficiul său dobânda de întârziere în sumă de 775 191,16 lei;
- a încasa din contul Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratului General al Poliției al MAI și Direcției de poliție a mun. Chișinău a IGP al MAI în mod solidar, în beneficiul său penalitatea în mărime de 0,1% pentru fiecare zi de întârziere, ceea ce constituie suma de 1 661 039 de lei;
- a încasa din contul Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratului General al Poliției al MAI și Direcției de poliție a mun. Chișinău a IGP al MAI în mod solidar, în beneficiul său suma de 50 000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral;
- a compensa din contul Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratului General al Poliției al MAI și Direcției de poliție a mun. Chișinău a IGP al MAI în mod solidar, în beneficiul său cheltuielile de asistență juridică în sumă de 25 000 de lei.

Prin hotărârea din 13 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, (vol. II, f.d. 126-133) acțiunea depusă de Adrian Lebedinschi a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prima instanță și-a întemeiat soluția adoptată pe dispozițiile art. 19, art. 34 din Legea nr. 416 din 18 decembrie 1990 cu privire la poliție; pct. 8 din Instrucțiunea provizorie cu privire la asigurarea obligatorie de stat a colaboratorilor organelor afacerilor interne, aprobată prin ordinul MAI nr. 246 din 05 iulie 2004; pct. 4 și pct. 6 din Regulamentului cu privire la plata de către întreprinderi, organizații și instituții a indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă sau a decesului angajatorului în urma unui accident de muncă sau a unei afecțiuni profesionale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 513 din 11 august 1993; art. 6 alin. (3) din Legea nr. 780 din 27 decembrie 2001 privind actele legislative; art. 19 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 cu privire la asigurarea cu pensii a

militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

În consolidarea soluției sale, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a reținut că prevederile Regulamentului cu privire la plata de către întreprinderi, organizații și instituții a indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă sau a decesului angajatorului în urma unui accident de muncă sau a unei afecțiuni profesionale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 513 din 11 august 1993 nu pot fi aplicate pentru colaboratorii organelor afacerilor interne, fapt expres stipulat în pct. 4 al acestuia. Or, prin prisma acestei norme, dispozițiile ei sunt aplicabile persoanelor care sunt angajate în bază de contract și care nu aveau statut de polițist.

Respectiv, în cazul reclamantului Adrian Lebedinschi corect au fost aplicate prevederile Legii nr.416-XII din 18 decembrie 1990 cu privire la poliție și Instrucțiunii provizorii cu privire la asigurarea obligatorie de stat a colaboratorilor organelor afacerilor interne, aprobate prin ordinul MAI nr. 246 din 05 iulie 2004. Or, Legea cu privire la poliție este una specială, care era în vigoare la momentul producerii accidentului și are caracterul obligatoriu și aplicabilitate asupra relațiilor din speță.

Prin decizia din 22 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău (vol. II, f.d. 193-194, 195-206 „a”) s-a admis apelul declarat de Adrian Lebedinschi și s-a casat hotărârea din 13 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea respingerii pretențiilor față de Ministerul Afacerilor Interne, și în această parte a fost pronunțată o hotărâre nouă prin care:

S-a încasat de la Ministerul Afacerilor Interne în beneficiul lui Adrian Lebedinschi indemnizația unică în legătură cu pierderea capacității de muncă, în mărime de 571 000 de lei, plăți suplimentare pentru fiecare zi de întârziere în mărime de 1 675 314 lei, suma de 50 000 cu titlu de reparare a prejudiciului moral și s-au compensat cheltuielile de judecată pentru asistența juridică acordată în mărime de 25 000 de lei.

S-a respins ca neîntemeiată acțiunea în partea încasării dobânzii de întârziere în mărime de 781 644,25 de lei.

În rest, s-a menținut hotărârea din 13 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Instanța de apel și-a întemeiat soluția adoptată pe dispozițiile art. 16 alin. (2), art. 36 alin. (1) din Constituție; pct. 1, pct. 4, pct. 5 și pct. 7 din Regulamentul cu privire la plata de către întreprinderi, organizații și instituții a indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă sau decesul angajatului în urma unui accident de muncă sau unei afecțiuni profesionale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 513 din 11 august 1993; articolul 1 din Protocolul adițional al CEDO; art. 61 alin. (5) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului; art. 5 din Legea nr. 416 din 18 decembrie 1990 cu privire la poliție; art. 18 alin. (1) din Legea nr. 186 din 10 iulie 2008 cu privire la securitatea și sănătatea în muncă; art. 225 alin.(8), art. art. 330 alin. (2) din Codul muncii; art. 1422 alin. (1), art. 1423 din Codul civil; art. 82, art. 94 alin.(1) și art. 96 din Codul de procedură civilă.

În consolidarea soluției sale, Curtea de Apel Chișinău a reținut că prima instanță eronat a concluzionat asupra faptului că prevederile pct. 4 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 513 din 11 august 1993 sunt aplicabile persoanelor care nu aveau statut de polițist. Or, Adrian Lebedinschi nu a

solicitat să-i fie achitată o indemnizație lunară sau o pensie mai mare, care să fie achitată succesiv, ci o indemnizație unică în legătură cu pierderea capacității de muncă, care diferă de indemnizația unică achitată în caz de traumă.

Astfel, până la intrarea în vigoarea a art. 61 alin. (5) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, garanția de stat sub forma dreptului asupra unei indemnizații unice în legătură pierderea capacității de muncă, inclusiv polițiștilor, era reglementată de prevederile pct. 1, pct. 4 și 7 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 513 din 11 august 1993.

Respectiv, instanța de apel a conchis necesitatea încasării indemnizației unice în legătură cu pierderea capacității de muncă a lui Adrian Lebedinschi, în mărime de 571 000 de lei, în conformitate cu prevederile art. 18 alin. (1) din Legea nr. 186 din 10 iulie 2008 cu privire la securitatea și sănătatea în muncă.

Instanța de apel a evocat că indemnizația unică în legătură cu pierderea capacității de muncă urmează a fi încasată din contul angajatorului – Ministerul Afacerilor Interne, deoarece Inspectoratul General al Poliției a fost creat o dată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului.

Cu referire la încasarea penalității legale pentru întârzierea achitării indemnizației, instanța de apel a constatat că până la momentul pronunțării deciziei, indemnizația unică pentru pierderea capacității de muncă, nu a fost achitată. Respectiv, prin prisma art. 330 alin. (2) din Codul muncii, s-a conchis necesitatea încasării din contul Ministerului Afacerilor Interne în beneficiul apelantului Lebedinschi Adrian și penalitatea în sumă de 1 661 039 de lei, pentru perioada 27 octombrie 2009 – 13 octombrie 2017.

Subsecvent, Curtea de Apel Chișinău a apreciat suma de 50 000 de lei pretinsă de Adrian Lebedinschi cu titlu de reparare a prejudiciului moral, ca fiind reală, echitabilă și proporțională suferințelor morale suportate de către acesta.

La 03 mai 2018, Adrian Lebedinschi a declarat recurs împotriva deciziei din 22 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău (vol. III, f.d. 1-3).

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel nu a aplicat prevederile art. 619 din Codul civil, menționând în acest sens că aceasta neîntemeiat a respins pretenția privind încasarea dobânzii de întârziere, or, aceasta plată este expres prevăzută și de art. 330 alin. (2) din Codul muncii, care statuează că „... angajatorul se obligă să achite și alte plăți suplimentare pentru fiecare zi de întârziere...”.

Recurentul Adrian Lebedinschi a solicitat admiterea recursului, casarea parțială a deciziei din 22 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în partea respingerii pretenției cu privire la încasarea dobânzii de întârziere în cuantum de 781 644,25 de lei, cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi de admitere a acestei pretenții.

La 15 mai 2018, Ministerul Afacerilor Interne, reprezentat de Tatiana Danuța, a declarat recurs împotriva deciziei din 22 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău (vol. III, f.d. 7-16).

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a încălcat și aplicat eronat normele de drept material și procedural, menționând în acest sens că la judecarea cauzei, instanța de apel nu a ținut cont de prevederile hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 6 din 04 iulie 2005, modificată și completată la 26 februarie 2018; pct. 41 din hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 10 din

30 octombrie 2009; pct. 11 din hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 11 din 03 octombrie 2005; pct. 3, pct. 11 și pct. 19 din hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.6 din 04 iulie 2005; prevederile hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 24 decembrie 2010.

Recurentul Ministerul Afacerilor Interne, reprezentat de Tatiana Danuța, a solicitat admiterea recursului și casarea deciziei din 22 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea hotărârii din 13 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 26 septembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, au fost considerate admisibile recursurile declarate de Adrian Lebedinschi și Ministerul Afacerilor Interne, reprezentat de Tatiana Danuța, împotriva deciziei din 22 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Adrian Lebedinschi și Ministerul Afacerilor Interne, reprezentat de Tatiana Danuța, urmează a fi respinse și menținută decizia din 22 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, din motivele ce succed.

În sensul art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Articolul 444 din Codul de procedură civilă prescrie că, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Materialele cauzei atestă că, la 01 octombrie 1993, Adrian Lebedinschi și Ministerul Afacerilor Interne au încheiat contract, prin care Adrian Lebedinschi s-a încadrat benevol pentru serviciu în organele afacerilor interne pentru o perioadă de 09 ani, 10 luni și 22 de zile, începând cu data de 01 octombrie 1993 și până la 23 august 2003 (vol. I, f.d. 89-90).

La 22 august 2005, între Ministerul Afacerilor Interne și Adrian Lebedinschi a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 017389, prin care ultimul a fost angajat în funcția de Șef-adjunct al SUP, pentru perioada 01 iunie 2005 – 01 iunie 2010 (vol. I, f.d. 44-45).

Ulterior, la 01 noiembrie 2008, în rezultatul producerii unui accident de circulație rutieră, Adrian Lebedinschi a suportat un traumatism grav, în urma căruia i-a fost stabilită diagnoza „Dezmembrare incompletă a gambei stângi $\frac{1}{3}$ medie superioară. Fractură deschisă tip „III A”, comunitivă $\frac{1}{3}$ inferioară a gambei drepte. Contuzie de cord, pulmonari. Sindrom de stres pulmonar. Șoc traumatic gradul doi”.

Prin Raportul de Expertiză Medico-Legală nr. 05, s-a constatat că Adrian Lebedinschi a suportat un traumatism, soldat cu multiple fracturi a oaselor membrelor inferioare, care au fost cauza amputării membrului inferior stâng la nivelul $\frac{1}{3}$ inferioare coapsei, precum și a instalării dereglărilor funcționale în articulațiile genunchiului și gleznei piciorului drept” (vol. I, f.d. 30-32).

Totodată, prin acest Raport s-a stabilit că gradul de pronunțare și volumul

dereglărilor funcționale condiționează incapacitate permanentă de muncă, care conform art. 140 și art. 52 lit. b) din „Tabela” în vigoare, constituie sumar 85%. Astfel, pierderea capacității profesionale de muncă a cetățeanului Adrian Lebedinschi este de 100%.

Prin Încheierea de serviciu cu privire la rezultatele anchetei de serviciu, efectuate pe cazul contractării traumei de către maiorul de poliție Adrian Lebedinschi, Comisar-adjunct, Șef al secției urmărire penală a sectorului Buiucani al CGP mun. Chișinău, s-a considerat că trauma maiorului de poliție Lebedinschi Adrian, a fost contractată în timpul exercitării obligațiilor de serviciu în Organele Afacerilor Interne ale RM, fiind perfectate materialele necesare pentru achitarea sumei de asigurare obligatorie de Stat, conform art. 34 din Legea cu privire la poliție (vol. I, f.d. 7-8).

Conform certificatului-decizie medicală nr. 784 eliberat, la 09 septembrie 2009, de Comisia Medico-Militară Centrală a MAI, conform dispoziției DGRU, Adrian Lebedinschi a fost declarat inapt pentru serviciul militar, cu excluderea din evidența militară (vol. I, f.d. 9-10).

Deopotrivă, și prin certificatul XXXXX eliberat de Consiliul Republican de Expertiză Medicală a Vitalității, s-a declarat că Adrian Lebedinschi este inapt de muncă și necesită îngrijire din partea altei persoane (vol. I, f.d. 11-12).

Astfel, prin Ordinul nr. 386 EF. emis, la 17 septembrie 2009, de CP s. Buiucani a MAI, în temeiul art. 21 alin. (2) din Legea nr.416-XII din 18 decembrie 1990 cu privire la poliție, locotenentul colonel de Poliție Adrian Lebedinschi a fost concediat din OAI și trecut în retragere, cu excluderea de la evidență militară (vol. I, f.d. 47).

Implicit fondului speței, Colegiul remarcă faptul că, prin Certificatul nr. XXXXX eliberat de Direcția Economie și Finanțe a MAI la 02 octombrie 2009, lui Adrian Lebedinschi i s-a calculat indemnizația unică de asigurare, în urma contractării traumei în timpul exercitării obligațiilor de serviciu, în sumă totală de 36 655,34 de lei, pentru perioada pierderii capacității de muncă pentru o perioadă de 215 zile lucrătoare, adică de la 01 noiembrie 2008 până la 08 septembrie 2009, (vol. I, f.d. 14).

Ulterior, prin răspunsul nr. 15/1-L-17a/p/09 din 26 octombrie 2009, Direcția Economie și Finanțe a MAI i-a comunicat lui Adrian Lebedinschi că nu există temei juridic pentru efectuarea recalculării indemnizației unice de asigurare, pentru trauma contractată, întrucât indemnizația unică echivalentă cu suma mijloacelor bănești de întreținere pe zece ani, conform art. 34 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la poliție, se achită doar în cazul în care colaboratorul poliției își pierde viața în exercițiul funcțiunii (vol. I, f.d. 13).

Verificând legalitatea deciziei din 22 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin prisma criticilor formulate de Adrian Lebedinschi și Ministerul Afacerilor Interne, reprezentat de Tatiana Danuța, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că actul judecătoresc de dispoziție a fost emis cu respectarea normelor de drept material și procedural incidente speței.

Colegiul opinează că instanța de apel corect a identificat cadrul normativ legal ce guvernează speța, și anume dispozițiile Regulamentului „cu privire la plata de către întreprinderi, organizații și instituții a indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă sau decesul angajatului în urma unui accident de muncă sau

unei afecțiuni profesionale”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 513 din 11 august 1993.

Or, conform art. 225 alin. (8) din Codul muncii, în cazul vătămării sănătății salariatului în exercitarea obligațiilor de muncă, prejudiciul se compensează în conformitate cu legislația în vigoare.

Potrivit pct. 1 din Regulamentul nominalizat, întreprinderile, organizațiile și instituțiile, indiferent de formele lor de proprietate și de activitate economică, în conformitate cu legislația Republicii Moldova poartă răspundere materială pentru prejudiciile cauzate angajaților de accidente de muncă sau afecțiunile profesionale. În afară de despăgubire, care se efectuează în modul stabilit de lege, întreprinderea este obligată, conform art. 18 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10 iulie 2008, să plătească o indemnizație unică.

Punctul 5 din același Regulament statuează că, de dreptul la indemnizația unică beneficiază angajații, cărora li s-a stabilit gradul de pierdere a capacității de muncă din cauza zdruncinării sănătății în urma unui accident de muncă sau unei afecțiuni profesionale. Gradul de pierdere a capacității de muncă a accidentului este determinat de organele de expertiză medicală a vitalității în procente stabilite în dependență de pierderea capacității de muncă în profesie ca urmare a unui accident de muncă sau unei afecțiuni profesionale.

În condițiile speței, este indubitabil că Adrian Lebedinschi a suportat o traumă, care potrivit Încheierii de serviciu cu privire la rezultatele anchetei de serviciu, efectuate pe cazul contractării traumei, s-a considerat ca fiind contractată în timpul exercitării obligațiilor de serviciu în Organele Afacerilor Interne ale Republicii Moldova.

Totodată, prin Raportul de Expertiză Medico-Legală nr. 05, a fost stabilit gradul de pierdere a capacității de muncă a accidentului, care conform art. 140 și art. 152 lit. „b” a „Tabelei” în vigoare, constituie sumar 85 %. Astfel, fiind stabilită pierderea a 100 % din capacitatea profesională de muncă a lui Adrian Lebedinschi. (vol. I, f.d. 30-32).

În această ordine de idei, Colegiul atestă că, instanța de apel just a aplicat prevederile pct. 7 din Regulamentul menționat supra, care statuează că cuantumul indemnizației unice pentru angajații, cărora li s-a atribuit un anumit grad de pierdere a capacității de muncă în urma unui accident de muncă sau a unei afecțiuni profesionale, se determină din calculul unui salariu mediu lunar valabil în Republica Moldova pe luna premergătoare lunii pierderii capacității de muncă pentru fiecare procent de pierdere a capacității profesionale de muncă, dar nu mai puțin de un salariu mediu anual al accidentatului.

La capitolul dat, instanța de recurs apreciază ca fiind inacceptabile criticile recurentului Ministerul Afacerilor Interne, reprezentat de Tatiana Danuța, precum că, prin prisma pct. 4 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 513 din 11 august 1993, acesta își are aplicabilitate doar în privința acelor persoane care nu aveau statut de polițist.

Or, conform art. 36 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, dreptul la ocrotirea sănătății este garantat.

La fel, și art. 16 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova garantează că toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Dealtfel, și în sensul Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, toate persoanele sunt egale în fața legii și au dreptul la o protecție egală din partea legii. Astfel, Convenția promovează egalitatea deplină a tuturor persoanelor și interzice în general discriminarea.

În acest sens, a fost adoptat Protocolul nr. 12 la Convenție, care în articolul 1 § 1 și 2 prescrie că, exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nicio discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație. Nimeni nu va fi discriminat de o autoritate publică pe baza oricăruia dintre motivele menționate în paragraful 1.

În această ordine de idei, Colegiul consideră că instanța de apel temeinic a conchis că, în prezenta speță, a existat un interes patrimonial în temeiul căruia Adrian Lebedinschi putea să pretindă că are o speranță legitimă de a i se recunoaște dreptul la indemnizația unică pentru pierderea capacității de muncă. Or, în baza contractului din 01 octombrie 1993, acesta a fost angajat de către Organul Afacerilor Interne pentru o perioadă de 09 ani, 10 luni și 22 zile, iar prin contractul individual de muncă nr.017389 din 22 august 2005, acesta a fost angajat de către Ministerul Afacerilor Interne, în funcția de Șef-adjunct al SUP.

Respectiv, sunt lipsite de substanță alegațiile precum că, la perioada producerii accidentului, polițistul Adrian Lebedinschi nu putea beneficia de o indemnizație unică în legătură cu pierderea capacității de muncă. Or, acest fapt constituie, în afara oricărui dubiu, o discriminare și încalcă art. 16 alin. (2) și art. 36 alin. (1) și alin. (3) din Constituția Republicii Moldova, precum și art. 14 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale.

În acest sens, instanța de recurs reiterează că, din principiile generale care reies din Convenție, din moment ce un stat contractant instituie o legislație prin care se prevede plata automată a unei prestații sociale, fie că acordarea acestei prestații depinde sau nu de plata prealabilă a unor contribuții, această legislație trebuie considerată ca generând un interes patrimonial în temeiul câmpului de aplicare a articolului 1 din Protocolul adițional nr. 1 la Convenție.

Cu atât mai mult că, pct. 7 al contractului individual de muncă nr. 017389 din 22 august 2005, stipulează că în perioada acțiunii prezentului contract, colaboratorii poliției sunt supuși asigurării personale obligatorii de stat în corespundere cu legislația în vigoare. Iar, conform pct. 4.6 al aceluiași contract, angajatorul este obligat să efectueze asigurarea obligatorie de stat în caz de deces sau pierdere a capacității de muncă în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.

Sub acest aspect, este corectă concluzia instanței de apel referitor la inaplicabilitatea, în condițiile speței, a art. 34 din Legea nr. 416–XII din 18 decembrie 1990. Or, Adrian Lebedinschi nu a solicitat achitarea unei indemnizații lunare sau a unei pensii mai mari, care să fie achitată succesiv, ci a revendicat achitarea unei indemnizații unice, în legătură cu pierderea capacității de muncă, care după esența sa diferă de indemnizația unică achitată în caz de traumă.

Astfel, art. 34 din Legea nr. 416–XII din 18 decembrie 1990 nu își găsește aplicabilitate în speță, deoarece nu reglementează posibilitatea de a beneficia de o indemnizație unică în legătură cu pierderea capacității de muncă. Această reglementare a apărut abia odată cu intrarea în vigoare a art. 61 alin. (5) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul

polițistului, prin care a fost abrogată Legea nr. 416–XII din 18 decembrie 1990.

Respectiv, unica normă care reglementa, cu titlu de garanție de stat, dreptul asupra unei indemnizații unice în legătură cu pierderea capacității de muncă, inclusiv a polițiștilor, au fost prevederile Regulamentului „cu privire la plata de către întreprinderi, organizații și instituții a indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă sau decesul angajatului în urma unui accident de muncă sau unei afecțiuni profesionale”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 513 din 11 august 1993

Sub acest aspect, se ajunge la concluzia că instanța de apel just a ajuns la concluzia că pretenția lui Adrian Lebedinschi cu privire la încasarea indemnizației unice în cuantum de 571 000 de lei, în legătură cu pierderea capacității de muncă, este întemeiată și urmează a fi admisă.

Or, conform art. 18 alin.(1) din Legea nr. 186 din 10 iulie 2008 cu privire la securitatea și sănătatea în muncă, lucrătorului căruia i s-a evaluat procentul capacității de muncă păstrată ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale i se plătește, din contul unității care poartă vina pentru accidentul de muncă sau pentru boala profesională, pe lângă despăgubirea stabilită de lege, o indemnizație unică, luându-se ca bază salariul mediu lunar pe țară, pentru fiecare procent de pierdere a capacității de muncă, dar nu mai puțin de un salariu anual al accidentatului.

La capitolul dat, Colegiul atestă că, cuantumul indemnizației unice de asigurare, de care urmează să beneficieze Adrian Lebedinschi, se determină din salariul mediu pe luna premergătoare lunii accidentului. Din conținutul Adeverinței eliberate de CP s. Buiucani la 09 martie 2010, salariul lui Adrian Lebedinschi, pentru luna octombrie 2008, a constituit 5 710 de lei.

Respectiv, având în vedere procentul capacității profesionale pierdute de către Adrian Lebedinschi, conform Raportului de Expertiză nr. 05 din 26 martie 2010, este de 100 %, pentru fiecare procent de pierdere a capacității de muncă acestuia urmează să i se achite un salariu mediu pe luna octombrie 2008 ($5\,710 \times 100\% = 571\,000$).

Subsecvent, Colegiul apreciază că instanța de apel just a constatat temeinicia capătului de cerere privind încasarea penalității în sumă 1 661 039 de lei.

Or, conform art. 330 alin. (2) din Codul muncii (în redacția perioada pertinentă speței, în caz de reținere, în caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului (art. 142), a indemnizației de concediu (art. 117), a plăților în caz de eliberare (art. 143) sau a altor plăți (art. 123, 124, 127, 139, 186, art. 225 alin. (8) etc.) convenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,1 la sută din suma neplătită în termen.

Astfel, coroborând circumstanțele speței la dispozițiile normei precitate, și având în vedere că lui Adrian Lebedinschi nu i-a achitat indemnizația unică în legătură cu pierderea capacității de muncă în cuantum de 571 000 de lei în perioada 27 octombrie 2009 – 13 octombrie 2017, angajatorul urmează să achite o penalitate de 0,1 % din suma de 571 000 de lei pentru fiecare zi de întârziere (27 octombrie 2009 – 13 octombrie 2017), ce constituie în total suma de 1 661 039 de lei.

Totodată, Colegiul apreciază corectă aprecierea instanței de apel, precum că indemnizația unică în legătură cu pierderea capacității de muncă, în cuantum de 571 000 de lei și penalitatea de întârziere în sumă de 1 661 039 de lei, urmează a fi

încasate din contul angajatorului – Ministerul Afacerilor Interne. Or, acesta a fost angajat în serviciu de către Ministerul Afacerilor Interne, iar Inspectoratul General al Poliției a fost creat odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului.

Succesiv, Colegiul apreciază ca lipsite de substanță alegațiile recurentului Adrian Lebedinschi, precum că instanța de apel neîntemeiat nu a încasat dobânda de întârziere în sumă de 781 644,25 de lei, în conformitate cu art. 619 din Codul civil.

În condițiile speței, este evident că raporturile litigioase sunt de muncă, iar în sensul art. 2 alin. (1) și (2) din Codul muncii, prezentul cod reglementează totalitatea raporturilor individuale și colective de muncă, controlul aplicării reglementărilor din domeniul raporturilor de muncă, jurisdicția muncii, precum și alte raporturi legate nemijlocit de raporturile de muncă. Prezentul cod se aplică și raporturilor de muncă reglementate prin legi organice și prin alte acte normative.

Respectiv, angajatorul care nu și-a executat obligațiile prevăzute de lege și de contractul individual de muncă în partea neachitării sau reținerii salariului, a indemnizațiilor, a plăților în caz de eliberare sau a altor plăți cuvenite salariatului, răspunde pentru acțiunile sale doar în limitele Codului muncii, și anume art. 330 alin. (2). Prin urmare, în condițiile speței, Adrian Lebedinschi nu poate pretinde achitarea unei dobânzi de întârziere în temeiul art. 619 din Codul muncii, deoarece această normă nu este aplicabilă raporturilor de muncă.

În această ordine de idei, Colegiul constată că instanța de apel întemeiat a dispus respingerea capătului de cerere privind încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 781 644,25 de lei, în conformitate cu art. 619 din Codul civil.

Finalmente, instanța de recurs apreciază că decizia din 22 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău cuprinde examinarea chestiunilor în fapt și în drept și dispozițiile legale ce guvernează raportul juridic litigios, astfel încât s-a asigurat securitatea juridică ce garantează previzibilitatea atât a conținutului regulii de drept cât și a aplicării sale, iar constatările instanței de apel conținând o argumentare clară și bazată pe suportul probator existent la materialele cauzei.

Din considerentele menționate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide necesitatea respingerii recursurilor declarate de Adrian Lebedinschi și Ministerul Afacerilor Interne, reprezentat de Tatiana Danuța, împotriva deciziei din 22 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), art. 445 alin. (3) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se resping recursurile declarate de Adrian Lebedinschi și Ministerul Afacerilor Interne, reprezentat de Tatiana Danuța, împotriva deciziei din 22 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Se menține decizia din 22 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Adrian Lebedinschi împotriva Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratului General al Poliției al MAI și Direcției de Poliție mun. Chișinău a IGP al MAI cu privire la încasarea indemnizației unice de asigurare, dobânzii de întârziere, încasării

penalității pentru fiecare zi de întârziere, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Dumitru Visternicean

Victor Burduh

Nina Vascan